Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno autora	Magdaléna Špiclová
Název práce	Hodnotový systém adolescentů ve srovnání s hodnotovým systémem seniorů
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Doc. Milan Tuček, CSc Katedra sociologie FF UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	
Rok obhajoby	2021

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Zkoumání generační rozdíly v systému hodnot si nepochybně zaslouží zvláštní pozornost. Tím, že autorka porovnává seniory dospívající v době Pražského jara a mileniány, zachycuje v případě seniorů situaci, která je z historického hlediska unikátní.

Hodnocení obsahové stránky práce

Užití zásadní odborné literatury a zdrojů	*ano*	s výhradami	ne
Přiměřená odborná terminologie práce	*ano*	s výhradami	ne
Vhodně zvolená metodologie	*ano*	s výhradami	ne
Práce s výzkumnými otázkami	*ano*	s výhradami	ne
Adekvátní průběh analýzy dat	ano	*s výhradami*	ne
Splnění deklarovaného cíle/cílů práce	*ano*	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

Stylistická úroveň práce	*dobrá*	s výhradami	špatná
Pravopis a gramatika	*dobré*	s výhradami	špatné
Vhodná grafická úprava stránkování a textu	*dobrá*	s výhradami	špatná
Zpracování tabulek, obrázků, příloh	*dobré*	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

V teoretické části je podán rozsáhlý výklad problematiky hodnot a hodnotových orientací opřený o více než dostatečnou znalost literatury. Výklad zahrnuje i řadu výsledků empirických šetření, které podávají datově podloženou informaci o hodnotách současné české společnosti.

Teoretická část dobře rámuje vlastní výzkum, počínaje položenými výzkumnými otázkami a konče interpretací výsledků.

K výzkumu: Autorka zvolila kvalitativní metodologii polostrukturovaných rozhovorů s cílem dobrat se hlubšího porozumění hodnotám zvolených generací a faktorům, které je ovlivňují. Chápu, že je obtížné téma hodnot dotazovat, protože jde o svým způsobem vysoce interní záležitost, navíc vázanou na sebeprezentaci před výzkumníkem. Je otázka, zda scénář rozhovoru měl být tolik zaměřen na průběh života (vlastně biografický výzkum) nebo zda se větší pozornost měla věnovat vnímání či internalizaci určitých životních postojů a hodnot. Sám bych více zdůraznil to druhé, ale jsem si vědom, jak obtížně se zde formulují otázky a navazuje vzájemné porozumění.

Určitý problém je v nepoměru vzdělání seniorů a adolescentů. Adolescenti jsou studenti vysokých škol, mezi seniory není jediný s vysokoškolským vzděláním. Autorka je si toho vědoma a zvažuje tuto různost komparovaných skupin v analýze a interpretaci dat, ale vzhledem k významu hodnoty vzdělání přece jen bylo třeba toto ošetřit při výběru komunikačních partnerů. I když chápu, že oslovit a získat respondenty není jednoduché, přeci jen v seniorské generaci jsou vysokoškoláci (tak 10-15 %) a naopak mezi adolescenty je kolem poloviny těch, kteří nepokračují ve studiu na VŠ.

Trochu mi v otázkách chybí úvaha o charakteru společnosti v šedesátých letech (i když autorka zařadila kapitolku o společenském vývoji), která byla kolektivistická (nejen u nás), oproti současné společnosti, která se vyznačuje vysokým individualismem.

Ke zpracování: Autorka zvolila oddělené zpracování rozhovorů – zvlášť senioři a zvlášť adolescenti. Je pravda, že scénáře rozhovorů byly odlišné, což nepochybně vedlo k tomuto oddělenému postupu analýzy a prezentace výsledků. I když následuje kapitola komparace poznatků z obou skupin, tak bych přeci jen uvažoval o společném zpracování, ve kterém by bylo možno proti sobě postavit citace z rozhovorů.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

Nemám žádné připomínky. Text je přehledně strukturován, napsaný velice kultivovaně, citace odpovídají normě.

Otázky k obhajobě práce

Jak se často zdůrazňovaný individualismus odráží v systému hodnot adolescentů?

Stručné slovní hodnocení *(dle uvážení posuzovatele)*[1]

Jde o poctivě zpracované téma, určité výhrady, které jsem uvedl výše, jen upozorňují na obtížnost hloubkového zkoumání dané problematiky.

Výsledné hodnocení práce

Předložený text splňuje všechny nároky kladené na kvalifikační práci daného stupně.

[1] Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.

Navržené hodnocení

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocení B-C

19. 5. 2021, Praha
datum a místo

Milan Tuček
podpis autora posudku